

Kuidas on tagatud isikuandmete kaitse?

Kõiki viisataotlusega seotud toimekuid säilitatakse VISis kuni viis aastat. Schengeni riikide poolt VISi edastatud taotlustega seotud andmete muutmise eest vastutab üksnes taotluse edastanud riik. Iga riik on kohustatud tagama oma riiklikes süsteemides olevate andmete turvalisuse enne nende edastamist ning edastamise ajal. Iga riik peab tagama VISist saadud andmete turvalisuse ja füüsilise kaitse. Selleks, et hoida ära VISis olevate andmete ilma loata töötlemist, ei pääse riiklikele süsteemidele ligi volitamata isikud.

Igaühel on õigus saada teavet oma andmete kohta, mida hoitakse VISis, ja iga isik võib nõuda teda puudutavate ebatäpsete andmete parandamist või ebaseaduslikult salvestatud andmete kustutamist. Seda protsessi juhivad määratud siseriiklik asutus, kelle kaudu peavad liikuma kõik päringud.

Mõningaid fakte

- VISi kasutab 26 riiki
- Süsteemi järkjärguline juurutamine piirkondades peädib ülemaailmse kasutuselevõtuga 2015. aasta keskpaigaks
- 2015. aastal väljastatakse igapäevaselt kuni 100 000 viisat
- VISi võimsus peaks 2015. aastaks jõudma kuni 450 000 toiminguni tunnis
- Piiripunktis kulub otsingu tegemiseks keskmiselt 3–5 sekundit

eu-LISA: turvalise ja vaba liikumise toetaja

eu-LISA on Euroopa amet vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahuliste IT-süsteemide operatiivjuhtimiseks. Amet haldab IT-süsteeme, mis võimaldavad muuta inimeste vaba ja turvalise liikumise Euroopa Liidus käegakatsutavaks tegelikkuseks.

Lisaks VISile ehk IT-süsteemile, mille abil Schengeni riigid saavad jagada viisateavet, on ameti ööpäevaringse operatiivjuhtimise all ka järgmised süsteemid:

- Schengeni infosüsteem (SIS II) – suurim infosüsteem Euroopa julgeoleku- ja õiguskaitseasutuste koostöökis ning
- Eurodac – Euroopa Liidu keskandmebaas varjupaigataotlejate digitaliseeritud sõrmejälgede kogumiseks ja töötlemiseks.

eu-LISA esindused asuvad Tallinnas (Eesti) ja Strasbourgis (Prantsusmaa).

Lisateave

Veebileht: www.eulisa.europa.eu

Käesolev dokument on üksnes informatiivne. eu-LISA ei vastuta sellele sisu eest.

Väljaannete talitus

ISBN: 978-92-95203-27-3
doi:10.2857/34993

EL-03-14-894-ET-C

VIS
Viisainfosüsteem

Mis on viisainfosüsteem?

Viisainfosüsteemi (VIS) abil saavad Schengeni alasse kuuluvad riigid vahetada teavet viisade kohta, et vältida viisade hankimist althõlma ja võidelda ebaseadusliku sisserände vastu. VIS aitab muuta Schengeni ala turvalisemaks ning ühtlasi parandada Euroopa Liidu (EL) sisejulgeolekut.

Kuna Schengeni alal puudub sisepiirikontroll, saavad inimesed Euroopa südames vabalt liikuda. Schengeni ala hõlmab kõiki Euroopa Liidu liikmesriike, välja arvatud Ühendkuningriiki, Iirimaa, Rumeenia, Bulgaaria, Küpros ja Horvaatia. Samuti kuuluvad ala koosseisu sellised Euroopa Liitu mittekuuluvad riigid nagu Island, Norra, Šveits ja Liechtenstein.

eu-LISA tegevus

eu-LISA on Euroopa amet, mis haldab vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suuremahulisi IT-süsteeme. Ameti käsutuses oleva tehnilise ja operatiivjuhtimise alase oskusteabe abil tagatakse Euroopa ning kolmandate riikide kodanike vabadus Schengeni alal elukohta valida, töötada ja reisida.

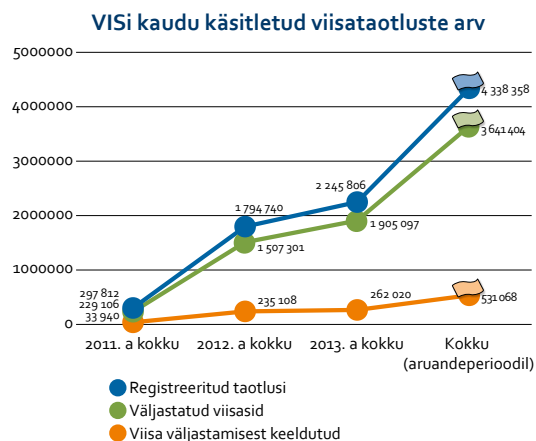
Amet tagab VISi ööpäevaringse kättesaadavuse, et riikide ametiasutustel oleks võimalik pidevalt teavet vahetada. Süsteemi üldine läbilaskevõime suurenes pärast 2014. aasta aprillis tehtud suuremaid uuendusi ning 2014.–2015. aastal on kavas täiendada arendustööd.

eu-LISA ülesanne on hallata julgeolekumeetmeid, pakuda süsteemide kasutamise seotud tehnilist koolitust, koguda statistikat ja koostada aruandeid ning jälgida asjakohaseid teadusuuringuid.

VISi lisaväärtus

Süsteemist saadav kasu on järgmine:

- Schengeni alale sisenemiseks viisa hankimise kord on selgem ja kiirem;
- reisijatele on tagatud suurem turvalisus ja parem kaitse tänu biomeetrilise tehnoloogia kasutamisele, mille abil saab tuvastada võõraste dokumentide kasutajaid ning kaitsta reisijaid identiteedivarguste eest;
- viisade väljastamisega tegelevate keskasutuste teabevahetus ja konsulaarkoostöö on tõhusam;
- viisade ebaseadusliku väljastamise ja pettuste oht on väiksem;
- võimalus tuvastada isikuid, kes ei pruugi (enam) vastata Schengeni alale sisenemise või seal viibimise tingimustele;
- hõlpsam piirikontroll välispiiridel ja Schengeni riikides.

Allikas: aruanne VISi tehnilise toimimise kohta, eu-LISA, 2014

Kes pääsevad süsteemile ligi?

Süsteemile pääsevad ligi ainult

- viisade väljastamisega tegelevad asutused;
- välispiirikontrolliga tegelevad asutused;
- varjupaigaküsimustega tegelevad asutused;
- riikide õiguskaitseasutused ja Europol – terrorismi ja raskete kuritegude ennetamise, avastamise ja uurimise eesmärgil.

Mis teavet süsteemis hoitakse?

Süsteemis on kirjas

- taotlejaga seotud varasemad andmed viisade taotlemise, väljastamise, väljastamisest keeldumise, tühistamise, kehtetuks tunnistamise ja pikendamise kohta;
- digitaalsed fotod;
- digitaalsed sõrmejäljed;
- viited isiku varasemate või teiste viisataotluste juurde (mis on esitatud näiteks konverentsile suunduva grupi koosseisus).

VISi kasutamine praktikas

Philip, kes ei ole Euroopa Liidu kodanik, soovib sõita kümneks päevaks Bilbaosse (Hispaania) ning veeta selle aja jooksul ühe päeva ka Biarritzis (Prantsusmaa). Selleks on tal vaid vaja taotleda viisat, millega saab vabalt reisida kõigis Schengeni riikides.

Philip pöördub viisa taotlemiseks Hispaania saatkonna poole. Seejärel avab konsulaat VISis toimiku, kuhu sisestatakse tema biograafilised andmed, sealhulgas digitaalseeritud sõrmejäljed ja foto. Amet kontrollib VISi abil, kas Philipi nimele on juba registreeritud varasem taotlus. Sellisel juhul seotakse uus toimik olemasolevaga.

Samuti otsib viisat väljastav asutus VISist tema taotlusega seotud varasemaid otsuseid, näiteks kas taotlus on tühistatud, kehtetuks tunnistatud või on seda pikendatud või lühendatud.

Philipi taotluse kontrollimiseks kasutatakse ka Schengeni infosüsteemi (SIS II) ja riiklikke andmebaase. Selle toiminguga on võimalik välja selgitada, kas taotleja suhtes on kehtestatud Schengeni alale sisenemise keeld. Olenevalt taotleja kodakondsusest võidakse paluda taotlust kontrollida teistel Schengeni riikidel.

Kui Philip vastab kõigile nõuetele, võib ta minna konsulaati viisa järele, mis on lisatud tema passi.

Lennujaama jõudmisel kontrollivad piirikontrolliametnikud VISi abil kõiki vajalikke andmeid ja teevad süsteemis viisa numbri järgi otsingu. Samuti kontrollivad nad Philipi sõrmejälgi isikusamasuse ja/või viisa ehtsuse tuvastamiseks ning veendumaks, et Schengeni alale sisenemise tingimused on täidetud.